



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภ.จว.พัทลุง

โทร. ๐-๗๕๖๑-๑๖๑๓

ที่ ๐๐๒๔(พท).๑๗/ ๓๗๕

วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แจ้งเวียนคำสั่ง ตร. ที่ ๒๘๔/๒๕๖๔ ลง ๒๙ มิ.ย.๖๔ เรื่อง การจัดการเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์

เรียน ผบก.ภ.จว.พัทลุง, รอง ผบก.ภ.จว.พัทลุง

เพื่อโปรดทราบ

ผกก.ผอ.ภ.จว.พัทลุง, ผกก.สส.ภ.จว.พัทลุง, ผกก.(สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน ภ.จว.พัทลุง

และ หน.สภ.ในสังกัด ภ.จว.พัทลุง

ด้วย ภ.๙ มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๒๔(พท).๑๑๖/๕๘๔๒ ลง ๖ ก.ค.๖๔ ทำหนังสือ จด. ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๑๓.๑๕๓/๑๕๕๕ ลง ๒๖ มิ.ย.๖๔ เรื่อง แจ้งเวียนคำสั่ง ตร. ที่ ๒๘๔/๒๕๖๔ ลง ๒๙ มิ.ย.๖๔ เรื่อง การจัดการเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ โดยมีผลให้ยกเลิกบรรดาคำสั่งหนังสือราชการ และแนวทางปฏิบัติอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์เสียทั้งหมด พร้อมนี้ได้แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้ว จำนวน ๒๕ แผ่น

เพื่อทราบและดำเนินการ

พ.ต.อ.

(ประสิทธิ์ ปานดำ)

รอง ผบก.๗ พรท.ผบก.ภ.จว.พัทลุง



ส่วนที่สี่ บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ จต.

โทร. ๐ ๒๕๐๙ ๙๓๗๕

ที่ ๐๐๑๓.๑๕๓/๑๕๕๕

วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๙

เรื่อง แจ้งเวียนคำสั่ง ตร. ที่ ๒๘๔/๒๕๖๙ ลง ๒๓ มิ.ย.๖๙ เรื่อง การจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์

เรียน ผบ.ตร.

รอง ผบ.ตร., จตช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผู้ช่วย ผบ.ตร., รอง จตช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

งานร้องเรียน
เลขที่ ๑๑
วันที่ ๒๖ มิ.ย. ๖๙
เวลา ๑๔.๐๑

ด้วย ตร. มีคำสั่ง ที่ ๒๘๔/๒๕๖๙ ลง ๒๓ มิ.ย.๖๙ เรื่อง การจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์

โดยมีผลให้ยกเลิกบรรดาคำสั่ง หนังสือสั่งการ และแนวทางปฏิบัติอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์เสียทั้งหมด

จต. จึงขอส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าวมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเวียนให้ข้าราชการตำรวจ

ในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

งานคดีและวินัย ภ.จว.พัทลุง

เลขที่รับ 370

วันที่ 06 กค. 2569

เวลา 16.30 น.

ส่วนที่สี่

สำเนาถูกต้อง

ที่ ๐๐๒๔.๑๑๖/๕๘๕๒

เรียน ผบช.ภ.๙

ผบช.ประจำ สง.ผบ.ตร. ช่วยราชการ ภ.๙

ผทค.พิเศษ ตร.รท.รอง ผบช.ภ.๙

รอง ผบช.ภ.๙

เพื่อโปรดทราบ

ผบก.ในสังกัด ภ.๙

ผกก.ปพ.ภ.๙

พล.ต.ท.

(ศิริวัชเชต ครัววัฒน์เศรษฐ์)

จตร.รท.จตร.(หน.จต.)

หม มดลือตา
พนักงานรับ
วันที่ 6 ก.ค. 69 เวลา 12.00 น.

ตำรวจภูธรจังหวัดพัทลุง

เลขที่รับ ๕๒๖๑

วันที่ 6 ก.ค. 69

เวลา 16.09 น.

เพื่อทราบและถือปฏิบัติตามหนังสือ จต. ส่วนที่สี่ ที่ ๐๐๑๓.๑๕๓/๑๕๕๕ ลง ๒๖ มิ.ย.๖๙ เรื่อง แจ้งเวียนคำสั่ง ตร. ที่ ๒๘๔/๒๕๖๙ ลง ๒๓ มิ.ย.๖๙ เรื่อง การจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ โดยมีผลให้ยกเลิกบรรดาคำสั่ง หนังสือสั่งการ และแนวทางปฏิบัติอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์เสียทั้งหมด พร้อมนี้ได้แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้ว จำนวน ๒ แผ่น



พล.ต.ท.

(นรินทร์ บุษะมัญญ)

ผทค.พิเศษ ตร. รท.รอง ผบช.ภ.๙

ปรท.ผบช.ภ.๙

๖ ก.ค.๖๙



ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

จต.

โทร. ๐ ๒๕๐๙ ๙๓๗๕

ที่ ๐๐๑๓.๑๕๓/๑๕๕๕

วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๙

เรื่อง แจ้งเวียนคำสั่ง ตร. ที่ ๒๘๔/๒๕๖๙ ลง ๒๓ มิ.ย.๖๙ เรื่อง การจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์

เรียน ผบ.ตร.

รอง ผบ.ตร., จตช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผู้ช่วย ผบ.ตร., รอง จตช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย ตร. มีคำสั่ง ที่ ๒๘๔/๒๕๖๙ ลง ๒๓ มิ.ย.๖๙ เรื่อง การจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ โดยมีผลให้ยกเลิกบรรดาคำสั่ง หนังสือสั่งการ และแนวทางปฏิบัติอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ เสียทั้งหมด

จต. จึงขอส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าวมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเวียนให้ข้าราชการตำรวจ ในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

พล.ต.ท.

(ศิริชเขต ครัววัฒนเศรฐ์)

จตร.รรท.จตร.(หน.จต.)



คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๒๔๔/๒๕๖๙

เรื่อง การจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์

ด้วยสำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ เพื่อให้การบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนเป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เกิดความเป็นธรรม และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๓ แห่ง พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกบรรดาคำสั่ง หนังสือสั่งการ และแนวทางปฏิบัติอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์เสียทั้งหมด

ข้อ ๒ ในคำสั่งนี้หากคำใดมิได้ให้ความหมายไว้ ให้ถือความหมายตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๓ ในคำสั่งนี้

“เรื่องร้องเรียน” หมายความว่า เรื่องที่ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่รัฐร้องเรียนกล่าวหาหรือกล่าวโทษข้าราชการตำรวจ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่มิชอบ ประพฤติตนไม่สมควร ไม่บริการประชาชน หรือขอความเป็นธรรม หรือได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำมิชอบ ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ได้ยื่นหรือส่งต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องร้องเรียน และหมายความรวมถึงเรื่องร้องเรียนที่ได้ยื่นหรือส่งเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องร้องเรียนเดิม โดยมีประเด็นหรือข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ด้วย

“เรื่องร้องทุกข์” หมายความว่า เรื่องที่ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่รัฐไม่ได้ร้องเรียนกล่าวหาข้าราชการตำรวจ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่เป็นการขอความช่วยเหลือแก้ไขปัญหามรณกรรมความเดือดร้อน หรือเป็นการแจ้งเบาะแส ขอให้ตรวจสอบข้อมูล หรือประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดูแลแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนอื่น ๆ ที่ได้ยื่นหรือส่งต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องร้องทุกข์ และหมายความรวมถึงเรื่องร้องทุกข์ที่ได้ยื่นหรือส่งเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องร้องทุกข์เดิม โดยมีประเด็นหรือข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ด้วย

“หน่วยงานที่ได้รับเรื่อง” หมายความว่า รวมถึง กองบัญชาการหรือเทียบเท่า กองบังคับการหรือเทียบเท่า หรือกองบังคับการหรือเทียบเท่าในสังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือหน่วยงานที่มีรองผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าเป็นหัวหน้าหน่วยงาน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง

“ผู้ส่ง” หมายความว่า ผู้ส่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง

“ผู้ตรวจสอบ” หมายความว่า ผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง

“ผู้ร้อง” หมายความว่า ผู้ร้องเรียนหรือผู้ร้องทุกข์ และหมายความว่า ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้ร้องเรียนหรือร้องทุกข์แทน และผู้จัดการแทนผู้ร้องเรียนหรือผู้ร้องทุกข์ด้วย แล้วแต่กรณี

ส่วนที่ ๑

การบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์

ข้อ ๔ ให้สำนักงานจเรตำรวจดำเนินการเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ข้าราชการตำรวจ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามหน้าที่และอำนาจที่บัญญัติไว้ในแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยรับเรื่องและพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ตามหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๔.๑ เรื่องร้องเรียน

๔.๑.๑ ให้สำนักงานจเรตำรวจ โดยจเรตำรวจ(หัวหน้าจเรตำรวจ) รองจเรตำรวจผู้บังคับการ หรือรองผู้บังคับการที่ได้รับมอบหมาย ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดของผู้ถูกร้องเรียนพิจารณาดำเนินการ ตามหน้าที่และอำนาจ พร้อมทั้งแจ้งผลให้ผู้ร้องเรียนและส่วนราชการอื่นที่ส่งเรื่องมาทราบ แล้วรายงานผลการดำเนินการให้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านสำนักงานจเรตำรวจ) ทราบ

๔.๑.๒ สำหรับเรื่องร้องเรียนในกรณีดังต่อไปนี้ ให้เสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาสั่งการ

๔.๑.๒.๑ เรื่องร้องเรียนข้าราชการตำรวจระดับผู้บัญชาการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป

๔.๑.๒.๒ เรื่องร้องเรียนข้าราชการตำรวจต่างสังกัดร่วมกันกระทำผิดในเรื่องเดียวกันหรือมูลกรณีข้อกล่าวหาเดียวกัน

๔.๑.๒.๓ เรื่องร้องเรียนที่เป็นเรื่องสำคัญ หรือเป็นที่สนใจของประชาชน หรือเป็นกรณีที่ทุจริตเกี่ยวกับเงินจำนวนมาก

๔.๑.๒.๔ เรื่องร้องเรียนกรณีอื่น ๆ ที่สำนักงานจเรตำรวจเห็นสมควรให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาสั่งการ โดยให้สำนักงานจเรตำรวจแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่พิจารณากลับกรอมีความเห็นเสนอ

๔.๑.๓ เรื่องร้องเรียนตาม ๔.๑.๑ และ ๔.๑.๒.๒ ถึง ๔.๑.๒.๔ ของ ๔.๑.๒ ในกรณีใดหากสำนักงานจเรตำรวจพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นเรื่องเร่งด่วน หรือเพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและเกิดความเป็นธรรม จึงควรดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงให้มีความชัดเจนโดยเร็ว ก่อน โดยให้ จเรตำรวจ (หัวหน้าจเรตำรวจ) สั่งหน่วยงานหรือข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานจเรตำรวจแสวงหาข้อเท็จจริงตามที่และอำนาจ ซึ่งเมื่อได้สั่งการหรือมอบหมายประการใดแล้ว ให้สำเนารายงานให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบทันที และเมื่อผลการแสวงหาข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นแล้ว ให้รับรายงานมีความเห็นพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องเสนอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือดำเนินการทางวินัยต่อไป

๔.๑.๔ เรื่องร้องเรียนที่มีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้สำนักงานจเรตำรวจรับไว้พิจารณา โดยให้แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่พิจารณากลับกรอ และให้รับไว้ดำเนินการเฉพาะบัตรสนเท่ห์ที่ระบุพยานหลักฐานกรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนระบุพยานบุคคล พยานวัตถุ หรือพยานเอกสารชี้แนะแนวทางเพียงพอที่จะดำเนินการได้ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ และการสอบสวนเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ทั้งนี้ หากบัตรสนเท่ห์ดังกล่าวไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่ควรรับไว้ดำเนินการ ให้สำนักงานจเรตำรวจเก็บรวบรวมเรื่องไว้เป็นข้อมูล

๔.๒ เรื่องร้องทุกข์

๔.๒.๑ ให้สำนักงานจเรตำรวจ โดย จเรตำรวจ (หัวหน้าจเรตำรวจ) รองจเรตำรวจ ผู้บังคับการ หรือรองผู้บังคับการที่ได้รับมอบหมาย ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตามที่และอำนาจ พร้อมทั้งแจ้งผลให้ผู้ร้องทุกข์และส่วนราชการอื่นที่ส่งเรื่องมาทราบ แล้วรายงานผลการดำเนินการให้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านสำนักงานจเรตำรวจ) ทราบ

๔.๒.๒ สำหรับเรื่องร้องทุกข์ในกรณีดังต่อไปนี้ให้สำนักงานจเรตำรวจ โดย จเรตำรวจ (หัวหน้าจเรตำรวจ) หรือรองจเรตำรวจที่ได้รับมอบหมาย เสนอเรื่องให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาสั่งการ หรือส่งเรื่องให้งานศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมพิเศษที่มีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบในเรื่องนั้น แล้วแต่กรณี พิจารณาดำเนินการตามที่และอำนาจ แล้วรายงานผลการดำเนินการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านสำนักงานจเรตำรวจ) ทราบ

๔.๒.๒.๑ เรื่องร้องทุกข์ที่เป็นการขอความช่วยเหลือหรือแจ้งเบาะแสซ้ำหลายครั้ง แต่ปัญหาที่ร้องทุกข์ดังกล่าวยังไม่ได้รับการแก้ไข

๔.๒.๒.๒ เรื่องร้องทุกข์ที่เป็นการขอความช่วยเหลือ หรือขอให้ดำเนินการในเรื่องที่เกิดความเสียหายเป็นวงกว้าง หรือเกี่ยวพันกันหลายพื้นที่ หรือมีผู้ร้องทุกข์หรือผู้เสียหายจำนวนมาก เช่น แชร์ลูกโซ่ เป็นต้น

๔.๒.๒.๓ เรื่องร้องทุกข์ที่เป็นการแจ้งเบาะแสบ่อนการพนันขนาดใหญ่ หรือค้ายาเสพติดหรือค้าประเวณีรายใหญ่หรือเป็นขบวนการข้ามชาติ หรือบายมุขตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๒๓๔/๒๕๕๘ เรื่อง การพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ หรือคดีค้ายาเสพติดรายใหญ่ทำเป็นขบวนการ หรือผู้มีอิทธิพลและมีมือปืนรับจ้างที่สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนจำนวนมาก หรือการโจรกรรมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ที่ทำเป็นขบวนการ

๔.๒.๒.๔ เรื่องร้องทุกข์กรณีอื่น ๆ ที่สำนักงานจเรตำรวจพิจารณาเห็นสมควร

ข้อ ๕ ให้ทุกหน่วยงานที่ได้รับเรื่องพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ โดยถือปฏิบัติดังนี้

๕.๑ เรื่องร้องเรียน

๕.๑.๑ ในประเภทเรื่องร้องเรียนกล่าวหาดังต่อไปนี้ ให้พิจารณาดำเนินการในระดับกองบัญชาการหรือเทียบเท่า หรือจะส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดระดับกองบังคับการหรือเทียบเท่าพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ โดยให้พิจารณาถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความเป็นธรรม และความรวดเร็วในการดำเนินการ

๕.๑.๑.๑ เรื่องทุจริตต่อหน้าที่

๕.๑.๑.๒ เรื่องประพฤติมิชอบ ในกรณีเป็นพนักงานสอบสวนไม่รับคดีกรณีเป็นพนักงานสอบสวนบิดเบือนคดี และกรณีกลั่นแกล้ง ข่มขู่ คุกคาม ยัดเยียดข้อหาดำเนินคดี

๕.๑.๑.๓ เรื่องขอความเป็นธรรมในคดี หรือกล่าวหาพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับคดี ซึ่งผู้ร้องเรียนหรือผู้มีส่วนได้เสียได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อหน่วยงานระดับกองกำกับการหรือเทียบเท่า หรือกองบังคับการหรือเทียบเท่าแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการแก้ไขหรือยังไม่ดำเนินการ หรือผู้ร้องเรียนยังไม่ได้รับความพึงพอใจหรือเห็นว่ายังไม่ได้รับความเป็นธรรม

๕.๑.๑.๔ เรื่องข้าราชการตำรวจคนเดิมถูกร้องเรียนบ่อยครั้งจากผู้ร้องเรียนหลายราย

๕.๑.๑.๕ กรณีอื่น ๆ ที่กองบัญชาการหรือเทียบเท่าเห็นสมควร

๕.๑.๒ กรณีนอกเหนือจาก ๕.๑.๑.๑ ถึง ๕.๑.๑.๕ และในประเภทเรื่องร้องเรียนกล่าวหาประพฤติตนไม่สมควร หรือไม่บริการประชาชน หรือประพฤติผิดวินัยไม่ร้ายแรง จะพิจารณาส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดตามลำดับชั้นลงไปถึงระดับกองกำกับการหรือเทียบเท่าพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจก็ได้ โดยให้พิจารณาถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความเป็นธรรม และความรวดเร็วในการดำเนินการ

๕.๒ เรื่องร้องทุกข์ที่เป็นการขอความช่วยเหลือหรือแจ้งเบาะแส ให้เร่งรัดส่งเรื่องให้หน่วยงานในสังกัดที่มีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยเร็ว เพื่อเป็นการช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน หรือการดำเนินการในเรื่องที่แจ้งเบาะแสนั้น โดยไม่จำเป็นต้องส่งตรวจสอบข้อเท็จจริงตาม ๑๕.๓ แต่อย่างใด เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงานผลการดำเนินการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านสำนักงานจเรตำรวจ) ทราบ และรวบรวมไว้เป็นข้อมูลต่อไป

ข้อ ๖ ให้ทุกหน่วยงานที่ได้รับเรื่องเร่งรัดพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรีบรายงานผลการดำเนินการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านสำนักงานจเรตำรวจ) ทราบภายในกำหนดระยะเวลา ดังนี้

๖.๑ เรื่องร้องเรียน

๖.๑.๑ ให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานที่ได้รับเรื่องพิจารณาสั่งการตามข้อ ๑๕ ภายใน ๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

๖.๑.๒ กรณีที่มีการสั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงตาม ๑๕.๓ ให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริงดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

ในกรณีมีเหตุผลและความจำเป็นหรือมีเหตุอันสมควรที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ให้ขออนุมัติขยายระยะเวลาต่อผู้สั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกิน ๑๕ วัน

๖.๒ เรื่องร้องทุกข์

๖.๒.๑ ให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานที่ได้รับเรื่องพิจารณาสั่งการ ให้ดำเนินการภายใน ๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

๖.๒.๒ ให้หน่วยงานที่ดำเนินการจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

ในกรณีมีเหตุผลและความจำเป็นหรือมีเหตุอันสมควรที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ให้ขออนุมัติขยายระยะเวลาต่อผู้สั่งให้ดำเนินการได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกิน ๗ วัน

๖.๓ กรณีการดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดตาม ๖.๑ และ ๖.๒ ให้หน่วยงานที่ได้รับเรื่องรายงานเหตุผลและความจำเป็นหรือเหตุอันสมควรผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านสำนักงานจเรตำรวจ) ทราบ และให้สำนักงานจเรตำรวจเร่งรัดติดตามให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป รวมทั้งตรวจสอบสาเหตุที่ดำเนินการไม่แล้วเสร็จหรือเหตุแห่งความล่าช้าดังกล่าว หากพบว่าไม่มีเหตุผลและความจำเป็นหรือมีเหตุอันสมควร ให้พิจารณาข้อบกพร่องของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามหน้าที่และอำนาจ

ข้อ ๗ ให้จเรตำรวจ หรือรองจเรตำรวจ กำกับดูแลให้กองตรวจราชการที่รับผิดชอบเร่งรัดติดตามผลการดำเนินการจากหน่วยงานตามกรอบระยะเวลาในข้อ ๖ หากพบว่าเรื่องใดหน่วยงานยังไม่ได้รายงานผลการดำเนินการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้กองตรวจราชการ

มีหนังสือเร่งรัดติดตาม และหากยังไม่ได้รับรายงาน ก็ให้กองตรวจราชการรายงานผลการเร่งรัด ติดตามให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านจเรตำรวจที่รับผิดชอบ) ทราบและพิจารณาสั่งการ

ข้อ ๘ เมื่อได้รับรายงานผลการดำเนินการจากหน่วยงานที่รับผิดชอบแล้ว ให้กองตรวจราชการที่รับผิดชอบเร่งรัดติดตามผลการดำเนินการพิจารณามีความเห็นเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อพิจารณาโดยเร็ว

ข้อ ๙ การแจ้งให้ผู้ร้องและส่วนราชการอื่นที่ส่งเรื่องมาทราบ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

๙.๑ การแจ้งผู้ร้องทราบ ให้ทำเป็นหนังสือหรือทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานจเรตำรวจกำหนด ดังนี้

๙.๑.๑ ครั้งที่ ๑ แจ้งการรับและส่งเรื่อง ให้สำนักงานจเรตำรวจแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่าได้รับเรื่องแล้วและส่งเรื่องให้หน่วยงานใดรับผิดชอบดำเนินการ เพื่อให้ผู้ร้องสามารถติดตามเรื่องจากหน่วยงานที่ได้รับเรื่องไปดำเนินการ

๙.๑.๒ ครั้งที่ ๒ แจ้งการรับเรื่องไว้ดำเนินการ ให้หน่วยงานที่ดำเนินการหรือผู้ตรวจสอบแจ้งผู้ร้องทราบว่าได้รับเรื่องไว้ดำเนินการหรือตรวจสอบข้อเท็จจริงไว้แล้ว ภายใน ๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

ครั้งต่อไป ให้แจ้งความคืบหน้าทุก ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องจนกว่าจะเสร็จสิ้น

๙.๑.๓ ครั้งสุดท้าย แจ้งผล ให้หน่วยงานที่ได้รับเรื่องแจ้งผลการดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ร้องทราบ

๙.๑.๔ ในกรณีสำนักงานตำรวจแห่งชาติสั่งการหรือมอบหมายให้สำนักงานจเรตำรวจเป็นผู้ตรวจสอบ ให้สำนักงานจเรตำรวจเป็นผู้ดำเนินการรับผิดชอบแจ้งตามข้อ ๙ ให้ผู้ร้องทราบ

๙.๒ การแจ้งหรือรายงานผลให้ส่วนราชการอื่นที่ส่งเรื่องมาทราบ ให้หน่วยงานที่ได้รับเรื่องรับผิดชอบดำเนินการ โดยให้มีหนังสือแจ้งหรือรายงานผลภายในระยะเวลาที่หน่วยงานนั้นกำหนด หากไม่สามารถแจ้งหรือรายงานผลให้ทราบได้ภายในกำหนด ให้มีหนังสือแจ้งหรือรายงานเหตุขัดข้องให้ทราบก่อน

ข้อ ๑๐ ให้สำนักงานจเรตำรวจพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อบริหารจัดการระบบเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีความพร้อมในการปฏิบัติรวมทั้งเพื่อทำหน้าที่พิจารณากลับกรองเรื่องตามข้อ ๔ หรือกรณีอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานจเรตำรวจจัดทำคู่มือการดำเนินการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ โดยให้มีรายละเอียด เช่น ช่องทางการร้องเรียนหรือร้องทุกข์ ประเภทเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ ผังกระบวนการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แนวทางขั้นตอนการปฏิบัติในการดำเนินการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น เพื่อให้การบริหารจัดการหรือการดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒

การรับเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์

ข้อ ๑๒ การรับเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์จากผู้ร้องที่มายื่นด้วยตนเอง หรือผู้รับมอบอำนาจ ในกรณีผู้ร้องเจ็บป่วยหรือไม่สามารถร้องด้วยตนเองได้เพราะเหตุจำเป็นอื่น จึงมอบอำนาจให้ผู้อื่นร้องแทน หรือ ผู้จัดการแทนในกรณีผู้ร้องตกอยู่ในสภาวะไม่สามารถร้องด้วยตนเองได้และไม่สามารถมอบอำนาจให้ผู้ใด ร้องแทนได้ จึงให้บุคลากร ผู้สืบสันดาน สามเษภริยา หรือผู้มีส่วนได้เสียร้องแทน ให้ดำเนินการดังนี้

๑๒.๑ ให้ผู้ร้องต้องจัดทำเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์เป็นหนังสือ และต้องมีรายการ อย่างน้อยดังนี้

๑๒.๑.๑ ชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้ร้อง

๑๒.๑.๒ ที่อยู่หรือช่องทางการติดต่อของผู้ร้อง

๑๒.๑.๓ ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ พร้อมทั้ง ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามสมควรและพยานหลักฐานกรณีแวดล้อม

๑๒.๑.๔ คำขอหรือความประสงค์ในการร้องเรียนหรือร้องทุกข์

๑๒.๑.๕ ใช้ถ้อยคำสุภาพ

๑๒.๑.๖ ลงลายมือชื่อผู้ร้องหรือผู้รับมอบอำนาจหรือผู้จัดการแทน กรณี ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือหรือนิ้วเท้าก็ได้ (โดยระบุรายละเอียดของนิ้ว)

๑๒.๑.๗ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือเอกสารที่สามารถยืนยันตัวตน ผู้ร้อง

๑๒.๒ กรณีผู้ยื่นเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์เป็นผู้รับมอบอำนาจหรือผู้จัดการแทน ให้มีหนังสือมอบอำนาจและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือเอกสารที่สามารถยืนยันตัวตนผู้ร้องประกอบ

๑๒.๓ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ออกใบรับเรื่องร้องเรียนหรือ ร้องทุกข์ให้แก่ผู้ร้องไว้เป็นหลักฐาน ใบรับเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์จะต้องมีข้อความแสดงถึงวันเดือนปี ที่รับเรื่อง พร้อมช่องทางติดต่อหรือตรวจสอบผลการดำเนินการ และลงลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องร้องเรียน หรือร้องทุกข์

ข้อ ๑๓ ในการรับเรื่องจากผู้ร้องทางช่องทางอื่น ๆ หากผู้ร้องมีที่อยู่ หรือช่องทางที่สามารถ ติดต่อได้ ให้มีหนังสือแจ้งการรับเรื่องหรือแจ้งด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานจเรตำรวจกำหนด หรือ อื่น ๆ ให้ผู้ร้องทราบ

ส่วนที่ ๓

การพิจารณาสั่งการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์

ข้อ ๑๔ การพิจารณาสั่งการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์แล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

๑๔.๑ กรณีสำนักงานจเรตำรวจรับเรื่อง ให้พิจารณาก่อนว่าเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ที่ได้รับมาเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือไม่ หากไม่ได้เป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก็ให้ส่งเรื่องไปยังส่วนราชการอื่นที่มีหน้าที่และอำนาจ หรือส่งคืนส่วนราชการอื่นที่ส่งเรื่องมาเพื่อดำเนินการต่อไป และให้แจ้งผู้ร้องทราบเพื่อให้ติดตามผลการพิจารณาดำเนินการจากส่วนราชการอื่นที่รับผิดชอบโดยตรง

ในกรณีหน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติรับเรื่อง ให้พิจารณาดำเนินการในลักษณะเดียวกันตามวรรคหนึ่ง หรือพิจารณาแล้วเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานอื่นในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก็ให้ส่งเรื่องไปยังหน่วยงานนั้นพิจารณาดำเนินการต่อไป

๑๔.๒ กรณีเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ดำเนินการดังนี้

๑๔.๒.๑ พิจารณาความเร่งด่วน กำหนดเวลาหรือขั้นความเร็ว เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการพิจารณาดำเนินการก่อนหลัง และกำหนดความสำคัญหรือขั้นความลับ รวมทั้งการคุ้มครองผู้ร้องให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ และการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย

๑๔.๒.๒ ให้ตรวจสอบก่อนว่าเป็นเรื่องที่เคยร้องเรียนหรือร้องทุกข์มาก่อนหรือไม่ หากเป็นเรื่องที่ร้องซ้ำ ส่งเอกสารเพิ่มเติม ขอลอนเรื่อง หรือติดตามเรื่องในเรื่องที่เคยร้องเรียนหรือร้องทุกข์มาก่อนซึ่งได้บันทึกลงสารบบไว้แล้ว ให้ค้นหาเรื่องเดิมแล้วนำไปรวมเรื่องเพื่อดำเนินการ โดยไม่ต้องบันทึกสารบบเป็นเรื่องใหม่และไม่นับรวมเป็นสถิติเรื่องใหม่

ในกรณีผู้ร้องได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายหรือความไม่เป็นธรรมตามควรแก่กรณีแล้ว แต่ยังไม่เป็นที่พอใจ หรือเป็นกรณีการร้องซ้ำในเรื่องซึ่งผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายได้วินิจฉัยสั่งการให้ยุติเรื่องแล้ว ถ้าหากไม่มีประเด็นเพิ่มเติมหรือพยานหลักฐานที่จะทำให้ข้อเท็จจริงที่ยุติแล้วเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ ให้ยึดถือตามคำวินิจฉัยเดิมและแจ้งให้ผู้ร้องทราบต่อไป ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาด้วยความละเอียด รอบคอบและระมัดระวังเท่าที่จำเป็นตามพฤติการณ์แห่งกรณี

ข้อ ๑๕ การพิจารณาสั่งการเรื่องร้องเรียนของผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกร้องเรียน

๑๕.๑ หากผู้บังคับบัญชาเห็นว่าข้อเท็จจริงชัดเจนเพียงพอที่จะสั่งการทางวินัยได้ ให้พิจารณาสั่งการจากหลักฐานข้อมูลเท่าที่ปรากฏตามเรื่องร้องเรียนกล่าวหา โดยไม่ต้องรวบรวมข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานเพิ่มเติมมาประกอบการพิจารณา

๑๕.๒ สั่งการให้ข้าราชการตำรวจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณา

๑๕.๓ สั่งการให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณา โดยมอบหมายหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเป็นคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือเป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง

ส่วนที่ ๔

การตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

ข้อ ๑๖ ผู้สั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง จะต้องไม่เป็นบุคคลดังนี้

๑๖.๑ รู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง

๑๖.๒ มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง

๑๖.๓ มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกร้องเรียน

๑๖.๔ เป็นผู้ร้องเรียน หรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้ร้องเรียน

๑๖.๕ มีเหตุอย่างอื่นซึ่งน่าเชื่ออย่างยิ่งว่าจะทำให้การตรวจสอบข้อเท็จจริงเสียความเป็นธรรม

สำหรับความใน ๑๖.๑ ให้ใช้บังคับกับผู้สั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง เฉพาะในกรณีที่ผู้นั้นรู้เห็นเหตุการณ์ในลักษณะมีส่วนร่วมกับการกระทำความผิด

ข้อ ๑๗ การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือสั่งให้ผู้ใดทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง ประธานกรรมการหรือผู้ตรวจสอบต้องมียศและตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้ถูกร้องเรียนและต้องเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร

ในกรณีแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้มีคณะกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจอย่างน้อยสามคน โดยให้มีเลขานุการหนึ่งคน เลขานุการอาจจะแต่งตั้งจากกรรมการคนใดคนหนึ่งก็ได้ ในกรณีจำเป็นจะให้มิใช่ผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ข้อ ๑๘ ในการสอบปากคำผู้ร้องเรียน ผู้ให้ถ้อยคำ หรือผู้ถูกร้องเรียนของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงต้องมีกรรมการไม่น้อยกว่าสองคน จึงจะตรวจสอบได้

ข้อ ๑๙ กรณีเรื่องร้องเรียนกล่าวหาซึ่งมีตัวตนผู้ร้องเรียน ให้คณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบแจ้งผู้ร้องเรียนมาให้ถ้อยคำหรือมีหนังสือสอบถาม เพื่อรับทราบข้อเท็จจริงและแสดงพยานหลักฐาน รวมทั้งวัตถุประสงค์ของการร้องเรียนกล่าวหา

ในการเรียกผู้ร้องเรียนมาให้ถ้อยคำตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่เหมาะสม สะดวก และเป็นธรรม ในกรณีที่ผู้ร้องเรียนมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำ หรือไม่มา หรือติดตามตัวไม่ได้ภายในเวลาอันควร ซึ่งอาจทำให้การตรวจสอบข้อเท็จจริงล่าช้า คณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบจะไม่สอบผู้ร้องเรียนก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุอันไว้โนบันทึกของคณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบ รวมทั้งรายงานการตรวจสอบและให้รับฟังข้อเท็จจริงของผู้ร้องเรียนตามที่ปรากฏในหนังสือร้องเรียนหรือหลักฐานการร้องเรียน

ในกรณีติดตามหรือติดต่อผู้ร้องเรียนได้ แต่ผู้ร้องเรียนไม่สามารถมาให้ถ้อยคำได้ เนื่องจากมีเหตุผลและความจำเป็นอันสมควร เช่น อยู่ในระยะทางไกลไม่สะดวกในการเดินทาง มีภาระค่าใช้จ่ายที่ทำให้เดือดร้อน เป็นต้น คณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบจะนำเทคโนโลยีที่เชื่อถือได้และสามารถยืนยันตัวบุคคลของผู้ร้องเรียนตลอดจนบันทึกการตรวจสอบและสอบถามได้มาใช้ในการสื่อสาร สอบถาม และบันทึกคำให้การผู้ร้องเรียนไว้ในสำนวนการตรวจสอบก็ได้

ข้อ ๒๐ ให้คณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็นและเพียงพอแก่การพิจารณาของผู้บังคับบัญชาในการพิจารณาเบื้องต้นอย่างรอบคอบ ถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม ดังนี้

๒๐.๑ กรณีต้องเชิญบุคคลมาให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำ ให้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่เหมาะสม สะดวกและเป็นธรรม ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำ หรือไม่มา หรือติดตามตัวไม่ได้ภายในเวลาอันควร ซึ่งอาจทำให้การตรวจสอบข้อเท็จจริงล่าช้า หรือไม่ใช่พยานหลักฐานสำคัญ คณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบจะไม่สอบบุคคลมาให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุอันไว้โนบันทึกของคณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบ และรายงานการตรวจสอบ

ในกรณีผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำไม่สามารถมาให้ถ้อยคำได้ เนื่องจากมีเหตุผลและความจำเป็นอันสมควร เช่น อยู่ในระยะทางไกลไม่สะดวกในการเดินทาง มีภาระค่าใช้จ่ายที่ทำให้เดือดร้อน เป็นต้น ให้คณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบนำความในข้อ ๑๙ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีมีเหตุจำเป็นประธานกรรมการหรือผู้ตรวจสอบจะส่งประเด็นไปให้หัวหน้าหน่วยงานที่เห็นว่าเกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงแทนก็ได้ ในกรณีเช่นนี้หัวหน้าหน่วยงานดังกล่าวจะดำเนินการตรวจสอบด้วยตนเองหรือจะส่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่เห็นสมควรทำการตรวจสอบก็ได้

๒๐.๒ ในการนำเอกสารหรือวัตถุที่รวบรวมได้มาใช้เป็นหลักฐานในสำนวนการตรวจสอบ ให้บันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้สำเนาที่คณะกรรมการ ผู้ตรวจสอบ หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้ ถ้าหาต้นฉบับไม่ได้เพราะสูญหาย ถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่น จะให้นำสำเนาหรือพยานบุคคลอื่นมาสอบก็ได้

๒๐.๓ การออกไปตรวจสอบสถานที่ (ถ้าจำเป็นต้องดำเนินการ) ให้บันทึกการดำเนินการ พร้อมหลักฐาน เช่น ภาพถ่าย เป็นต้น ประกอบไว้ในสำนวนการตรวจสอบด้วย

๒๐.๔ กรณีตรวจสอบพบว่าผู้ถูกร้องเรียนเคยถูกตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือถูกดำเนินการทางวินัยไปแล้ว หรืออยู่ระหว่างถูกตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือถูกดำเนินการทางวินัย โดยผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่และอำนาจในเรื่องที่ถูกร้องเรียนกล่าวหาดังกล่าวแล้ว ให้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการดังกล่าวไว้ในสำนวนการตรวจสอบด้วย

ข้อ ๒๑ การตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่จำเป็นต้องสอบปากคำผู้ถูกร้องเรียน แต่ในกรณีหากจะเรียกผู้ถูกร้องเรียนมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงจะต้องสรุปพยานหลักฐานเท่าที่มีให้ผู้ถูกร้องเรียนทราบ ตามแบบ ตส.๓ บันทึกการแจ้งเรื่องที่ถูกร้องเรียน ท้ายคำสั่งนี้ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อร้องเรียน สำหรับผู้ให้ถ้อยคำจะระบุหรือไม่ระบุชื่อก็ได้ โดยให้คำนึงถึงหลักการคุ้มครองพยาน

กรณีเห็นว่าการตรวจสอบมีมูลที่จะกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้คณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบรับฟังข้อเท็จจริงจากผู้ถูกร้องเรียน โดยให้ผู้ถูกร้องเรียนมาให้ถ้อยคำหรือมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเป็นธรรมด้วย ทั้งนี้ การเรียกผู้ถูกร้องเรียนมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นการรับฟังข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพื่อให้ความเป็นธรรม

ในการเรียกผู้ถูกร้องเรียนมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่เหมาะสม สะดวก และเป็นธรรม ในกรณีที่ผู้ถูกร้องเรียนมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำ หรือไม่มา หรือติดตามตัวไม่ได้ หรือไม่ได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงภายในเวลาอันควร มีเจตนาประวิงเวลา ซึ่งอาจทำให้การตรวจสอบข้อเท็จจริงล่าช้า คณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบจะไม่สอบผู้ถูกร้องเรียนก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุอันไว้ในบันทึกของคณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบ และรายงานการตรวจสอบ

ข้อ ๒๒ ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นเพียงกระบวนการรวบรวมพยานหลักฐาน ข้อมูลข้อเท็จจริง เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาสามารถพิจารณาเบื้องต้นและสั่งการ หากคณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบเห็นว่าพยานหลักฐานเพียงพอแก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริงแล้ว หรือมีเหตุอันไม่สามารถตรวจสอบต่อไปได้ หรือมีเหตุอันสมควรจะยุติการตรวจสอบ โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการให้ครบถ้วนตามข้อ ๒๐ แล้วสรุปความเห็นจากพยานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ร้องเรียนเท่าที่ปรากฏในสำนวนการตรวจสอบก็ได้

ในกรณีเห็นว่าพยานหลักฐานเพียงพอแก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริงแล้ว หรือมีเหตุอันไม่สามารถตรวจสอบต่อไปได้ หรือมีเหตุอันสมควรจะยุติการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ในกรณีดังต่อไปนี้

๒๒.๑ กรณีผู้ร้องเรียนขอถอนเรื่อง หรือไม่ให้ความร่วมมือ มาพบคณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบแล้วไม่ยอมให้ถ้อยคำ หรือไม่มาเพื่อให้ถ้อยคำหรือเสนอพยานหลักฐาน หรือติดตามตัวไม่ได้ภายในเวลาอันควรโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือมีเจตนาประวิงเวลา คณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบจะยุติการตรวจสอบโดยบันทึกเหตุรวมทั้งพยานหลักฐานที่สามารถยืนยันการพยายามติดตามผู้ร้องเรียนดังกล่าวไว้

๒๒.๒ กรณีผู้ถูกร้องเรียนยอมรับผิดหรือยอมรับในข้อเท็จจริงตามที่มีการร้องเรียนกล่าวหา

๒๒.๓ กรณีข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้ง เช่น ปรากฏหลักฐานบันทึกภาพและเสียง (คลิปวิดีโอ คลิปเสียง) หรือภาพถ่ายที่สามารถยืนยันที่มาและความน่าเชื่อถือ หรือกรณีขาดราชการ เป็นต้น

๒๒.๔ กรณีพบว่าผู้ถูกร้องเรียนถูกดำเนินคดีอาญาในเรื่องที่ถูกร้องเรียนกล่าวหา เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่หรือถูกกลั่นแกล้งกล่าวหาตามประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑ ความประพฤติและระเบียบวินัย บทที่ ๒ วิธีปฏิบัติเมื่อข้าราชการตำรวจกระทำผิดอาญา

๒๒.๕ กรณีพบว่าผู้ถูกร้องเรียนเคยถูกตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือถูกดำเนินการทางวินัยไปแล้ว หรืออยู่ระหว่างถูกตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือถูกดำเนินการทางวินัยโดยผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่และอำนาจในเรื่องที่ถูกร้องเรียนกล่าวหาดังกล่าวแล้ว ห้ามมิให้สั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงซ้ำในเรื่องเดียวกันอีก

ข้อ ๒๓ การบันทึกถ้อยคำบุคคล บันทึกการแจ้งเรื่องที่ถูกร้องเรียน และการรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้ใช้แบบท้ายคำสั่งนี้

ข้อ ๒๔ การจัดเอกสารสำนวนการตรวจสอบและการให้เลขเอกสาร ปกสำนวน บัญชีสำนวน ให้นำรูปแบบและวิธีการตามประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑ ความประพฤติและระเบียบวินัย บทที่ ๔ การใช้แบบพิมพ์และการเรียงลำดับเอกสารในสำนวน มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๕ เมื่อคณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้พิจารณาพยานหลักฐานที่มีว่ามีมูลเพียงพอที่จะกล่าวหาและสั่งดำเนินการทางวินัยตามลักษณะ ๘ ระเบียบข้าราชการตำรวจ หมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ กับผู้ถูกร้องเรียนหรือไม่ อย่างไร หรือหากไม่มีมูลเพียงพอควรให้ยุติเรื่อง เพื่อให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือผู้สั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงสามารถพิจารณาสั่งการได้อย่างรอบคอบ แล้วให้รายงานผลการตรวจสอบและความเห็นตามแบบ ตส.๕ รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง ท้ายคำสั่งนี้ และเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือผู้สั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๒๖ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือผู้สั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงได้รับรายงานผลการตรวจสอบและความเห็นจากคณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบแล้ว ให้พิจารณาสั่งการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบที่ครบถ้วนสมบูรณ์ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ก็ให้ขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเพื่อขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกิน ๓๐ วัน

กรณีหากเห็นว่ารายงานผลการตรวจสอบยังไม่สมบูรณ์เพียงพอแก่การพิจารณาสั่งการ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือผู้สั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงสั่งให้คณะกรรมการหรือผู้ตรวจสอบดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้

ส่วนที่ ๕
บทเปิดเตล็ด

ข้อ ๒๗ ระยะเวลาในการดำเนินการ หรือการขอขยายระยะเวลา ให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๖ อย่าง
เคร่งครัด

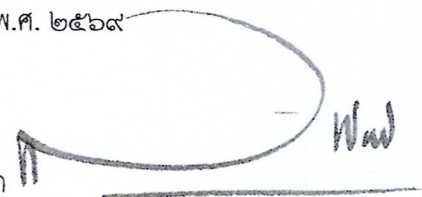
ข้อ ๒๘ การแจ้งผู้ร้องและส่วนราชการอื่นที่ส่งเรื่องมาทราบ ให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๙ อย่าง
เคร่งครัด

ข้อ ๒๙ เมื่อผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่และอำนาจได้พิจารณาในเบื้องต้นและสั่งการตาม ๑๕.๑
และข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง แล้ว ให้ถือว่ากระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเสร็จ เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาที่มี
อำนาจชั้นเหนือขึ้นไปจะพิจารณามีความเห็นให้ดำเนินการเพิ่มเติมหรือให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๙

พลตำรวจเอก



(กิตติรัฐ พันธุ์เพชร)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

บันทึกถ้อยคำของผู้ร้องเรียน

เรื่อง การตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณี.....(ชื่อผู้ร้องเรียน).....ร้องเรียน

บันทึกที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ร้องเรียน).....อายุ.....ปี สัญชาติ.....ศาสนา.....

อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ข้าพเจ้าเป็นผู้ร้องเรียนในเรื่อง.....(เรื่องที่ร้องเรียนกล่าวหา).....

..... ขอให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) ตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)....ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ. เรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (ผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) ตามความสัจจริง ดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) มิได้ทำการ ล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญาหรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึก ถ้อยคำที่อ่านให้ฟัง/ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อ ไว้ต่อหน้าคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้ร้องเรียน
(.....)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้บันทึกถ้อยคำ
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า...(ชื่อผู้ร้องเรียน)...ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....ลายมือชื่อ..... (.....)	ประธานกรรมการ (หรือผู้ตรวจสอบ)
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	กรรมการ
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	กรรมการและเลขานุการ
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	ผู้ช่วยเลขานุการ

- หมายเหตุ :
๑. การสอบปากคำผู้ร้องเรียน ต้องมีกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงร่วมสอบปากคำไม่น้อยกว่าสองคน และให้กรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) ลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย
 ๒. ถ้าผู้บันทึกถ้อยคำเป็นกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือผู้ช่วยเลขานุการ ให้ผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อทั้งในฐานะผู้บันทึกถ้อยคำ และผู้รับรองการให้ถ้อยคำ
 ๓. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออกหรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

บันทึกถ้อยคำผู้ให้ถ้อยคำ

เรื่อง การตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณี.....(ชื่อผู้ร้องเรียน).....ร้องเรียน

บันทึกที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ให้ถ้อยคำ).....อายุ.....ปี สัญชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ.....
.....(ระบุให้ชัดเจนว่าประกอบอาชีพอะไร ที่ใด ถ้าเป็นข้าราชการให้ระบุตำแหน่งและสังกัดด้วย).....
.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....
.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (ผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่า ข้าพเจ้า
เป็นผู้ให้ถ้อยคำในเรื่อง.....(ชื่อผู้ร้องเรียน).....ร้องเรียนกล่าวหาว่า.....
ตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เรื่องแต่งตั้ง
คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (ผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริง ดังต่อไปนี้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) ไม่ได้ทำการ
ล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญาหรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึก
ถ้อยคำที่อ่านให้ฟัง/ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อ
ไว้ต่อหน้าคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้ให้ถ้อยคำ

(.....)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า(ชื่อผู้ให้ถ้อยคำ).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....ลายมือชื่อ..... (.....)	ประธานกรรมการ (หรือผู้ตรวจสอบ)
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	กรรมการ
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	กรรมการและเลขานุการ
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	ผู้ช่วยเลขานุการ

- หมายเหตุ :
๑. การสอบปากคำผู้ให้ถ้อยคำของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ต้องมีกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงร่วมสอบปากคำไม่น้อยกว่าสองคน และให้กรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) ลงลายมือชื่อรับรอง ไว้ในบันทึกถ้อยคำด้วย
 ๒. ถ้าผู้บันทึกถ้อยคำเป็นกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือผู้ช่วยเลขานุการ ให้ผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อทั้งในฐานะผู้บันทึกถ้อยคำ และผู้รับรองการให้ถ้อยคำ
 ๓. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออกหรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

บันทึกการแจ้งเรื่องที่ถูกร้องเรียน ตามข้อ ๑๗

เรื่อง การตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณี.....(ชื่อผู้ร้องเรียน).....ร้องเรียน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) ตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (ผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) ได้แจ้งเรื่องที่ถูกร้องเรียนให้.....(ชื่อผู้ถูกร้องเรียน).....ผู้ถูกร้องเรียนทราบ ดังนี้

๑. เรื่องที่ถูกร้องเรียน(อธิบายข้อร้องเรียนที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกร้องเรียน ให้ผู้ถูกร้องเรียนทราบว่าผู้ถูกร้องเรียนได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร).....

๒. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อร้องเรียน
.....(สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อร้องเรียนเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อร้องเรียน).

.....ลายมือชื่อ.....

ประธานกรรมการ (หรือผู้ตรวจสอบ)

(.....)

.....ลายมือชื่อ.....

กรรมการ

(.....)

ฯลฯ

ฯลฯ

.....ลายมือชื่อ.....

กรรมการและเลขานุการ

(.....)

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกร้องเรียน)..... ได้รับแจ้งเรื่องที่ถูกร้องเรียน และได้รับบันทึกนี้ ๑ ฉบับไว้แล้ว เมื่อวันที่.....เดือน พ.ศ.

.....ลายมือชื่อ.....

ผู้ถูกร้องเรียน

(.....)

หมายเหตุ : ๑. ในกรณีเรียกผู้ถูกร้องเรียนมาเพื่อแจ้งเรื่องที่ถูกร้องเรียน กรณีของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ต้องมีกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงร่วมแจ้งเรื่องที่ถูกร้องเรียนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงทั้งหมด และให้กรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวลงลายมือชื่อในบันทึก ทั้งนี้ให้ทำแบบ ตส.๓ นี้เป็น ๒ ฉบับ มอบให้ผู้ถูกร้องเรียน ๑ ฉบับ เก็บไว้

ในสำนวนการตรวจสอบ ๑ ฉบับ และให้ผู้ถูกร้องเรียนลงลายมือชื่อ และวันเดือนปีที่รับทราบไว้ เป็นหลักฐานด้วย

๒. ในกรณีที่ผู้ถูกร้องเรียนให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกร้องเรียน ให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) แจ้งให้ผู้ถูกร้องเรียนทราบว่าการกระทำตามที่ถูกร้องเรียนมีมูลความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด หากผู้ถูกร้องเรียนยังคงยืนยันตามที่รับสารภาพให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพ รวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย

๓. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออกหรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกร้องเรียน

เรื่อง การตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณี.....(ชื่อผู้ร้องเรียน).....ร้องเรียน

บันทึกที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกร้องเรียน).....อายุ.....ปี สัญชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ.....
อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน..... แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....
จังหวัด.....โทรศัพท์

ข้าพเจ้าได้ทราบแล้วว่าข้าพเจ้าเป็นผู้ถูกร้องเรียนในเรื่อง.....(เรื่องที่กล่าวหา)
โดยมีข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือผู้ตรวจสอบ
ข้อเท็จจริง) ตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (ผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) ตามความสัต์ยจริง ดังต่อไปนี้

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) มิได้ทำการ
ล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญาหรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึก
ถ้อยคำที่อ่านให้ฟัง/ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อ
ไว้ต่อหน้าคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้ถูกร้องเรียน

(.....)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้เข้าร่วมฟัง (ถ้ามี)

(.....)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....(ชื่อผู้ถูกร้องเรียน).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....ลายมือชื่อ..... (.....)	ประธานกรรมการ (หรือผู้ตรวจสอบ)
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	กรรมการ
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	กรรมการและเลขานุการ
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	ผู้ช่วยเลขานุการ

- หมายเหตุ : ๑. ในกรณีที่ผู้ถูกร้องเรียนให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกร้องเรียนกล่าวหาให้
บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย
๒. การสอบปากคำผู้ถูกร้องเรียน ต้องมีกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ร่วมสอบปากคำไม่น้อยกว่า
สองคน และให้กรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) ลงลายมือชื่อรับรอง
ไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย
๓. ถ้าผู้บันทึกถ้อยคำเป็นกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือผู้ช่วยเลขานุการ
ให้ผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อทั้งในฐานะผู้บันทึกถ้อยคำ และผู้รับรองการให้ถ้อยคำ
๔. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออกหรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง การตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณี.....(ชื่อผู้ร้องเรียน)..... ร้องเรียน
เรียน(ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือผู้สั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง).....

ตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....ที่...../..... ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง)กรณี.....(ชื่อผู้ถูกร้องเรียน)
.....ถูก.....(ชื่อผู้ร้องเรียน).....ร้องเรียนกล่าวหาในเรื่อง.....(เรื่องที่ร้องเรียนกล่าวหา ถ้ากล่าวหา
หลายเรื่อง ให้ระบุทุกเรื่อง).....นั้น

ประธานกรรมการตรวจสอบ (หรือผู้ตรวจสอบ) ได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ
ข้อเท็จจริง (หรือคำสั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) ดังกล่าวเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. และคณะกรรมการ
ตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเสร็จแล้ว จึงขอเสนอรายงานการ
ตรวจสอบข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

๑. มูลกรณีสืบเนื่องจาก...(มีผู้ร้องเรียนกล่าวหา บัตรสนเทห์ หรือรายงานว่าอย่างไร).....

๒. ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง

๒.๑ พยานบุคคล..... (ย่อคำให้การผู้ให้ถ้อยคำเป็นพยานทุกปาก)

๒.๒ พยานเอกสาร..... (แจ้งที่มาของพยานเอกสาร)

๒.๓ พยานวัตถุ..... (แจ้งที่มาของพยานวัตถุ)

๓. คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) แจ้งเรื่องที่ถูกร้องเรียนและ
สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อร้องเรียนให้(ชื่อผู้ถูกร้องเรียน).....ทราบแล้วตามบันทึกแจ้งเรื่องที่ถูกร้อง
เรียน ลงวันที่เดือน พ.ศ.

ผู้ถูกร้องเรียนได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ถ้อยคำชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องที่ถูกร้องเรียน
กล่าวหาดังกล่าว.....(ย่อคำชี้แจงหรือถ้อยคำชี้แจงของผู้ถูกร้องเรียน).....

๔. ข้อกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง.....

๕. คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ประชุมพิจารณาลงมติ (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง
พิจารณา) แล้ว เห็นว่า(สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการตรวจสอบข้อเท็จจริง กำหนดประเด็นและวินิจฉัย
เปรียบเทียบว่าจะรับฟังพยานหลักฐานใดได้หรือไม่ เพียงใด โดยอาศัยเหตุผลอย่างไร พยานหลักฐานมีมูลเพียง
พอที่จะกล่าวหาและสั่งดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกร้องเรียนหรือไม่ อย่างไร มีมูลวินัยอย่างไรร้ายแรงหรือวินัย
อย่างไรร้ายแรง หรือไม่มีมูลเพียงพอควรยุติเรื่อง).....

คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (หรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง) จึงขอเสนอสำนวนการตรวจสอบ
ข้อเท็จจริงมาเพื่อโปรดพิจารณาต่อไป รวมเอกสาร.....แผ่น

.....ลายมือชื่อ..... (.....)	ประธานกรรมการ (หรือผู้ตรวจสอบ)
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	กรรมการ
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	กรรมการและเลขานุการ
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	ผู้ช่วยเลขานุการ